

2c
dobivate ...
"NARODA"
VARAVNOST NA DOME
ot. modelj in praznikov
AS ZANIMA
CITAJTE

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 176 — Št. 176 — VOLUME LII. — LPTNIK LII.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 8, 1944 — PETEK, 8. SEPTEMBRA, 1944

BUY EXTRA
WAR BONDS
Today!
5c
WAR LOAN

Tel: CHelsea 3-1242

RUSI NA TURŠKI MEJI

Nemški radio je sinoči sporočil, da so Rusi naglo vdari skozi Bolgarsko in so dospeli v Dimotiko, 26 milj v notranjosti Grške in na turški meji. Zavezniški glavni stan v Rimu pa naznanja, da je združena ofenziva presekala še edino železnico v Jugoslaviji in odrezala okoli 200.000 Nemcev, da se ne morejo umakniti z Balkana.

Poročilo iz Kaira naznanja, da se je osvobodilna armada maršala Tita združila z rdečo armado v Jugoslaviji. Vsi ti dogodki pomenijo za Nemce gotovi konec na Balkanu in v jugovzhodni Evropi. Rusi so sedaj na mejah Jugoslavije, Čehoslovaške, Grške in Turčije ter so osvojili Rumunsko in Bolgarsko. Madžarsko pa ogrožajo od toliko strani, da je za njen padec samo še vprašanje časa.

Druga ukrajinska armada maršala Rodiona J. Malinovskega je na 100 milj dolgi fronti in 80 milj za jugoslovansko mejo napredovala 39 milj ter je ob bolgarski meji raztegnila svojo črto na 226 milj.

Zavezniška in nemška poročila, da so Rusi vdrl v Jugoslavijo in se združili z jugoslovansko osvobodilno vojsko maršala Tita in da so vdari skozi Bolgarsko do turške in grške meje. Moskva dosedaj še ni potrdila.

Ko se je rdeča armada združila s Titovo armado in sta pričeli skupno ofenzivo in ker so zavezniki v popolni oblasti Sredozemskega morja, je za Nemce izgubljeno vsako upanje, da bi mogli umakniti kakih 25 divizij z Balkana in egejskih otokov.

Partizanske čete maršala Tita, zavezniške pomorske sile, ameriška 15. zračna sila in nekatere zavezniške čete na Jadranu so se združile v skupnem boju proti skupnemu sovražniku. Železniške proge na Hrvaškem, v Bosni, najvažnejša proga Beograd—Skoplje, proga Beograd—Zagreb in posebno železniške proge v Sloveniji so bile na mnogih krajih razdejane. Ko je bila razbita proga Skoplje—Zales, je bilo ubitih in ranjenih nad tisoč Nemcev.

Ko so Rusi v sredo zavzeli za vsako ceno.

Turn-Severin, se bodo mogli kmalu združiti z armado maršala Tita in bodo skupno pričeli prodirati na Madžarsko. Na severu pa se Rusi skozi Poljsko bližajo Madžarski.

Nemški radio pravi, da so Rusi pričeli prodirati na Bolgarsko, še predno je sovjetska

vlada napovedala Bolgarski vojni in čez mejo so ob istem času vdari na treh krajih. En ruski oddelek je došel do Dimotike na grško-turški meji, drugi oddelek pa se bliža Sofiji. Zaradi velike zmešnjave na Bolgarskem Rusi ne zadevajo na nikak poseben odpor.

Italjanska fronta

Amerikanci se zgrinjajo okoli Pistoje in ob drugih krajih prvih utrdb gotoske utrjene črte, severno od Florencia. Nemci se še vedno po enem letu italijanske kapitulacije srdito branijo, četudi vedo, da je za nje vojna izgubljena. Posebno trdno se Nemci drže v severnih Apeninih, kjer branijo pot v dolino Pada.

Tudi na vzhodnem koncu gotoske črte ob Jadrnu, kjer je osma armada prebila gotosko črto na več krajih, se Nemci trdovratno držijo na 20 milj dolgi fronti.

Angleži so prekoračili reko Veneto, pet milj od meje male republike San Marino.

Amerikanci se stalno bližajo gotoski črti med Florencia in Ligurskim morjem. Prednje straže so okoli šest milj od Pistoje, ki jo že vidijo iz daljave. Zavzet je bil Prato ob cesti med Florencia in Pistojo.

Poročevalci za United Press poročajo, da so ameriške ladje zasidrane blizu Rimini in da obstreljujejo obrežne kraje. Letalci osme angleške armade poročajo, da so nemške postojanke južno in jugozapadno od Rimini bolj močne kot pa nekateri točke v gotoski črti. Gotska črta je bila prebita v velikem presenečenju Nemcev; sedaj pa jih ni mogoče več presenetiti, ker so dobili močna ojačenja, ki imajo onalogo braniti Rimini.

MADŽARSKA ZVESTA NEMČIJI

Madžarska vlada je naznanila, da je pričela s sovražnostmi z Rumunsko in da je madžarska domobranska armada dobila povelje braniti Transilvanijo, na čije meje se že nahaja rdeča armada.

To naznanilo, ki je bilo oddano po nemškem radiju v Bukaresti, pomeni nov razvoj dogodkov v zmešanem položaju na Balkanu. Veliko presenečenje je povzročila ruska vojna napoved Bolgarski, ki pa je sedem ur po napovedi že prosila za premirje.

Madžarska je pripravljena braniti Transilvanijo, katero je Hitler vzel Rumunski in jo izročil Madžarski; braniti jo hoče ne glede na vse nemške poročila in hoče ostati v vojni na strani Nemčije.

Fašisti hočejo pobegniti

Socijalistični list "Avanti" v Rimu pravi, da se več visokih fašističnih uradnikov pripravlja, da pobegnejo na Japonsko z velikim aeroplanom. Ki je bil zgrajen s posebnim namenom, da bombardira New York. S tem aeroplanom so bila pogostoma poslana Hitlerjeva in Mussolinijeva poročila v Tokio, sedaj pa je pod močno stražo na nekem letališču blizu Milana.

Ob koncu tedna...

KONEC ROBOTNIH NAPADOV

Angleška vlada je naznanila, da je bitka za London končana, razum mogoče nekaterih zadnjih strelav.

Polkovnik Edwin Dundan Sandys je Londončanom v njihovo veliko veselje naznanil, da je obramba Londona tako izpopolnjena in da so izletišča robotnih aeroplanov že toliko zavzeta in tako obkoljena, da je robotna nevarnost skoro popolnoma odpravljena.

Sandys je naznanil, da je bilo v 18 mesecih v boju proti robotnim aeroplanom izgubljenih 2900 angleških letalcev in 450 aeroplanov in da je bilo ubitih nad 5000 ljudi. Rekel je tudi, da je od 12. junija od 8000 robotnih aeroplanov ki so bili izpuščeni, prišlo nad Anglijo samo 2300. Medtem ko je splošno vsaka robotna bomba povprečno ubila eno osebo, je sedaj treba treh robotnih aeroplanov, da je ubita ena oseba.

Polkovnik Sandys ima mnogo varovati Anglijo pred zračnimi napadi. Bojevanje proti robotom se je pričelo že eno leto prej, predno so pričeli prihajati nad Anglijo 12. junija. Angleški bombniki so že celo leto bombardirali nemške postojanke in tovarne za robotne aeroplanke.

Sandys je na časnikarski konferenci tudi povedal, da je naglo zavezniško napredovanje v severni Franciji odstranilo nevarnost, da bi Anglijo napadli robotniki V-2, ki so mnogo večji kot pa V-1.

"Malo težko mi je govoriti o V-2," je rekel polkovnik Sandys. "Mnogo ne vemo o njem. V nekaj dnevih pa bodo časnikarji hodili po vseh teh krajih in bodo o njih vedeli mnogo več, kot pa vemo mi."

JAPONCI PRIČAKUJEJO NAPAD IZ ZRAKA

Japonski ministrski predsednik general Kuniaki Koiso je v poslanski zbornici naznanil, da se Amerikanci pripravljajo na velik zračni napad na japonske otoke. V svojem prvem govoru v zbornici, odkar je prevzel mesto ministrskega predsednika v juliju, je Koiso rekel, da se nahaja Japonska sredi najresnejšega položaja, od katerega je odvisen podvig ali pa razpad japonskega cesarstva. Rekel je, da je na koki življenje in smrt Jamata (japonskega) plemena. Dalje je rekel, da mora japonski narod žrtvovati vse svoje sile in povečati vojaško silo in da mora Japonska iz defenzive preiti v ofenzivo.

Rekel je, da nadaljuje politiko prejšnjega ministrskega predsednika generala Toza, da združuje vse vojaške in civilne napore za zmago.

Povdarjal je, da je neobhodno potrebno povečati produkcijo aeroplanov in izboljšati obrambo proti zračnim napadom.

"Železna volja in odločnost premagati vse stiske kaže vir naše vere v gotovo zmago," je rekel.

Belgijski kralj bo mogoče izgubil prestol

Belgijski krogi v osvobojenem Bruslju pravijo, da se kralj Leopoldi tokom nemške okupacije ni pokazal dovolj odločnega, četudi ni nikdar sodeloval z nemškimi oblastmi in da bo zato mogoče izgubil kraljevski prestol. Kralj je sedaj vojni ujetnik nekje v Nemčiji.

Nemci v živalskih kletkah

Zadnji prizor ob zavzetju Antverpa. — V živalskem vrtu so Nemci in kvizlingi zaprti v živalskih kletkah in to je za nje tudi pravi prostor, ker železna ograja je dovolj močna. V kletkah, kjer so bili prej levi, so nemški častniki, v panterjevih kletkah pa so nastanjeni podčastniki. Kvizlingi so zaprti v kletkah, kjer so bili prej tigri. V kotu, kjer so bile nekdanje divje mačke, pa jokajo ženske, ki so bile priateljice Nemcev.

TAJNA OROŽJA

Vojni department je ta teden podal pojasnila o marsikaterem tajnem orožju, ki je bilo izdelano v nekdanjih avtomobilskih tovarnah v Michiganu in Indiani in ki so mnogo pripomogli do naših zmag nad Nemci v Evropi in nad Japonci na Pacifiku.

Mnogo teh tajnih orožij kažejo sedaj na vojaškem preiskovališču v Aberdeen, Md. Med njimi je jako hiter in gibljiv uničevalce tankov — tank M-18 s topom, katerega izdeluje Buick tovarna v Flint, Mich. Tovarna Studebaker izdeluje avtomobil, "weasel", ki vozi po suhem in po vodi. Tam kažejo tudi M-3 truck s topom, ki ga izdeluje Fisher Body, ki je podružnica General Motors. Top ima 90-milimetersko cev in prekaša vsak top, ki ga imajo Nemci. S tem topom je mogoče prestreliti najdebelejši oklop, kot ga imajo nemški tanki Mark VI.

Koliko orožja izdelajo ameriške tovarne, je razvidno že iz naših izgub od vpadnega dne, ki jih je navedel general Eisenhower: 3000 aeroplanov, ki so vrgli 55.000 ton bomb in so porabili 44.000.000 galon gasolina.

Ameriške tovarne izdelajo na mesec po 1500 štirimotornih bombnikov in v zadnjih dvanajstih mesecih so jih izdelale 15.000.

Iz sovraštva do Amerike in Anglije

Ruski potovalec Grigori Ivanov se je ravno kar vrnil iz Tokija in je v listu "Vojna in delavski razred" napisal sporočilo, da so japonske oblasti v Tokiju dale na ulicah naslikati velike ameriške in angleške zastave, da po njih ljudje hodijo in se bolj razvema v sovraštvo do Amerike in Anglije.

Temeljito nemško uničevanje

Ali ste že videli umorjeno mesto? Da, mesto Martinecourt v Franciji so nemški vojaki umorili.

Vsaka hiša je v razvalinah z ožganim zidovjem. Po ulicah leže pobiti psi, krave, prašiči, kokoši. Pod jablano, poleg prevrnjene košare jabolok je ležalo truplo 72 let starega moža, ožgano od granate. V požgani cerkvi je ležalo truplo mladega moža. Nemški vojak ga je vstrelil v glavo. Ko so prišli Amerikanci v mesto, so našli živo samo neko staro ženo, ki je brskala po pogorišču svoje hiše in enega kmeta, objozanega, ker so mu Nemci ustrelili sina.

GOVERNER DEWEY V KAMPANJI

Republikanski predsedniški kandidat Thomas E. Dewey je sinoči govoril v Philadelphiji in je rekel, da bo kmalu in varno pripeljal fante domov. Pri tem pa ni pojasnil, kako bo to napravil, ne da bi spravil v nevarnost vojno z Japonsko.

Vlada ve, da je vojna, ki je zahtevala toliko žrtv na življenju, dolgovi in uničevanju, edina stvar, ki jo je rešila," je rekel Dewey. "V smrtnem strahu so da se bodo vrnili k svojim starim napakam. Zato se tudi boje odpustiti fante iz armade. Zato pravijo, da je cenejše držati fante v armadi, kot pa jim dovoliti priti domov."

S tem je Dewey pokazal, da bo v njegovi kampanji igrala poglavito vlogo demobilizacija in v tem oziru hoče napadati demokratsko vlado predsednika Roosevelta.

KONEC VOJNE BO V ENEM MESECU

Nek vojni poročevalci poročajo iz Belgije naslednje:

"Najbolj zanimiv ujetnik, ki ga imamo, je nek nemški polkovnik, ki je bil prej profesor za vojaško gospodarstvo na vseučilišču v Berlinu. Nekega večera je bil v razgovoru z ameriškim poročnikom Carlom W. Oelse, katerega je ob koncu razgovora prosil za majhno uslugo. Prosil ga je, da sporoči njegovi ženi v Berlinu, da je zdrav in se mu dobro godi.

"Zakaj pa svojega sporočila ne pošljete skozi Rdeči križ?" ga vpraša poročnik.

In polkovnik mu odgovori: "Ker bi skozi Rdeči križ vzelo najmanj en mesec, vi pa boste v Berlinu mnogo prej."

4 armade proti Nemčiji

Štiri močne zavezniške armade ki so med seboj v tesni zvezi, prodirajo proti nemški meji na dolgi fronti, ki se razteza od Antverpa v Belgiji do švicarske meje. — Peta armada pa se bori za pristanišča ob Rokavskem prelivu, kjer hočejo Nemci zdržati do konca.

Včeraj so zavezniške armade navzlic silno močnemu sovražnikovu odporu dosegle naslednje uspehe:

Vdare so do Albertovega kanala v Belgiji;

Napredovali so od Namurja 40 milj do nemške meje;

Postavile so tri močna oporišča onstran Moselle med Metzom in Nancyjem in odprle pot za oklopne divizije, da razbijejo nemško obrambno črto ob Renu;

Severna in južna armada sta se združili.

Največ je napredovala ameriška armada generala Hodgesa v južni Belgiji. United Press poroča, da je ta armada napredovala 30 do 40 milj v 36 urah.

Prva armada je tudi pobila največ Nemcev. Zalotila je nemški konvoj okoli 1000 truckov in avtomobilov na cesti Mons-Aachen in ga popolnoma razbila.

Iz prejšnjih vojn poznano mesto Sedan je zavzela prva ameriška armada in na 225 milj dolgi fronti angleška druga in ameriška tretja armada prodirata proti Siegfriedovi črti.

Ameriške oklopne divizije so napredovale od Namurja v Belgiji do kraja, ki je oddaljen od Aachena 40 milj. Ameriška tretja armada, ki je prekoračila Mosello v sredo, je doživela prvi praz, ko so Nemci z močnim protinapadom prekoračili reko pri Pont-a-Mousson. Amerikanci pa so vdari z novo silo in so si postavili močno oporišče blizu Metza in prodirajo proti nemški meji.

Fronta ob Moselli je sedaj dolga okoli 50 milj in navzlic močnemu sovražnemu artilerijskemu ognju postavljajo Amerikanci onstran reke eno oporišče za drugim.

V nekaterih krajih je zavezniško napredovanje nekoliko zaostalo in največ zaradi zelo hitrega prodiranja motornih čet, ki niso iz ozadja moge dobiti dovolj gasolina in drugih potrebščin. Tudi zavezniška zračna sila zaradi slabega vremena ni mogla armadi nuditi zadostne pomoči, pa pri vsem tem so zavezniški bombniki v petih dneh uničili 2000 nemških motornih vozil.

Ko je bila ameriška infanterija vržena nazaj čez Mosello, je general Patton, poslal čez reko oklopne oddelke, ki so postavili onstran reke močna oporišča. Poročila s fronte naznanjajo, da ima general Patton na razpolago največjo oklopno armado, ki je še kdaj bila pod kakim poveljnikom.

Veliko francosko pristanišče

Pogled na veliko francosko pristanišče Marseilles ob Sredozemskem morju, ki so ga zavezniki pred kratkim zavzeli.

216 West 15th Street New York 11. N. Y.

Zadnja Priložnost Bolgarije

Združeni Odbor J. S. A. — ZQJSA.

Predsednik bolgarske vlade Ivan Bragjanov je 17. avgusta pred izredno sejo Sobranja — bolgarskega parlamenta — izjavil, da je "vlada sklenila odstraniti vse zapreke, ki so na poti bolgarskemu narodu v njegovih težnjah k svobodi". "Večina bolgarskega naroda", je nadaljeval Bragjanov, "ni nikdar želela, da se meša v vojno med velikimi silami. Vlada naznanja, da bo to željo v vsem vpoštevala".

Prepričani, da je Nemčija poštena, so bolgarski oblastniki nasukrat začeli kazati veliko ljubezen do svojega ljudstva. Ali ta nova ljubezen je samo izraz njihovih obupnih poizkusov, da bi se resili z osovinske ladje, ko tone in s tem ponovijo dogodilja iz 1918 leta, ko je izhod Bolgarske iz vojne usodno oslabil južni bok Centralnih sil in pospešil njih kapitulacijo. Prestiž Nemčije v Sofiji stalno peša radi nacističnih porazov na vzhodu, zapadu in jugu ter upora Hitlerjevih generalov in končno radi turškega odloka, da pretrga diplomatske vezi z Reich-om. Danes celo najgorečnejši pristaši Nemčije sprevideva, da je vojna izgubljena in njegova zadnja nada, da bi zadržal svojo oblast, je hitra sklenitev posebnega mira.

Protinaradni oblastniki Bolgarije so se pred italijansko kapitulacijo začeli iskati izhoda iz svojega zapletenega položaja. Takrat so se poizkušali zadržati ves plen, katerega so dobili s pomočjo svoje zveze s Hitlerjem. Razumljivo je, da so zavezništvo, te pogoje odbili. Danes je bolgarska vlada pripravljenosti biti skromnejša v svojih zahtevah in bila bi zadovoljna s predvzno mejo Bolgarske in Ružino Dobrudža, katero ji je Rumunija odstopila leta 1940 in katero sta priznale Rusija in Anglija.

Tragedija Bolgarske, katere jo je pripeljala do današnjega težkega položaja je v tem, da v teku zadnjih dveh desetletij njeno ljudstvo ni imelo besede v formuliranju državne politike. Zadnja vlada, ki je imela široko ljudsko podporo, je bila vlada bivšega kmetkega vođe Stambolijskega. Ta veliki apostol južno-slovenske enotnosti je bil 1923 leta odvzeta in ubit po kliki pro-fašističnih častnikov, prodanih intelektualcev in macedonskih teroristov, ki so zastopali pokvarjeno buržoazijo in dinastijo. Bolgarski narod se je spontano dvignil proti tem zmagovanih, ali njegov upor je bil zadušjen v potokih krvi. Umor 30.000 najboljših sinov Bolgarske je oslabil življenjske energije dežele in znatno vplival na njeno nadaljnjo katastrofalno smer. Vendar, niti teror niti demagogija nista bila zmogljiva iztrebiti demokratskih težnj bolgarskega ljudstva. Vlada Bragjanov je 17. avgusta pred izredno sejo Sobranja — bolgarskega parlamenta — izjavil, da je "vlada sklenila odstraniti vse zapreke, ki so na poti bolgarskemu narodu v njegovih težnjah k svobodi". "Večina bolgarskega naroda", je nadaljeval Bragjanov, "ni nikdar želela, da se meša v vojno med velikimi silami. Vlada naznanja, da bo to željo v vsem vpoštevala".

Prepričani, da je Nemčija poštena, so bolgarski oblastniki nasukrat začeli kazati veliko ljubezen do svojega ljudstva. Ali ta nova ljubezen je samo izraz njihovih obupnih poizkusov, da bi se resili z osovinske ladje, ko tone in s tem ponovijo dogodilja iz 1918 leta, ko je izhod Bolgarske iz vojne usodno oslabil južni bok Centralnih sil in pospešil njih kapitulacijo. Prestiž Nemčije v Sofiji stalno peša radi nacističnih porazov na vzhodu, zapadu in jugu ter upora Hitlerjevih generalov in končno radi turškega odloka, da pretrga diplomatske vezi z Reich-om. Danes celo najgorečnejši pristaši Nemčije sprevideva, da je vojna izgubljena in njegova zadnja nada, da bi zadržal svojo oblast, je hitra sklenitev posebnega mira.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

cesu, Djordja Dimitrova.

(Ti) apeli niso bili zastoj. Čeprav je Bolgarija polna koncentracijskih taborišč in čeprav je že na tisoče njenih narodnjakov plačalo z življenji za svojo anti-fašistično delavnost, gibanje upora proti pro-nacističnemu režimu stalno raste. Nešteto slučajev sabotaže in napadov na Nemce se dnevno dogaja po celi deželi. Vplivni pronacistični voditelji so pogostoma žrtve atentatov. Partizansko gibanje, ki se je pojavilo v poletju 1941 je zadnje čase doseglo velik zamah. Okrog 30.000 Partizanov se bori v balkanskih planinah. Oni imajo svojo lastno radijsko postajo "Hristo Botev", ki redno apelira na bolgarsko vojsko, naj odstopi iz Jugoslavije in Grčije, da naj se pretrga obojestransko z Nemčijo in za sestavo demokratične vlade. Proti-vladna opozicija zedinjena v "Otačbenem Frontu", v katerem je zastopana večina močne Zemljoradniške Stranke, Delavske Stranke, Republiškega oficirskega zveza Damijana Volčeva, kakor tudi neke druge liberalne skupine.

V Macedoniji se bolgarski Partizani borijo roko v roki z jugoslovanskimi in grškimi Partizani. V Titovi Narodno osvobodilni vojski je bolgarski kontingent, ki iz dneva v dan raste. Minulega januarja so bolgarske garnizije organizirale predčasni upor, katerega je Gestapo zadušil. Zavezniško bombardiranje je še bolj razjarilo uporniški duh ljudstva.

Maja meseca je Rusija zahtevala, da se odprejo novi konzulati in da se 50.000 nemških okupacijskih čet takoj odpokliče. Nemški pritisk je tedaj bil dovolj močan, da prisilila odstop neodločno vlado Božilova in jo zamenja z vlado Ivana Bragjanova. Kriza v bolgarskih vladnih krogih postaja vse bolj ostra. Generali, ki so znani po svojih pronacističnih simpatijah, so se, ko so videli, da je vojna izgubljena, obrnili proti vladi. General Lukas, bivši vojni minister, je priprl. General Bojdev, pred kratkim se poveljnik Četrte armade v Skoplju, se je pridružil proti-nemškim silam.

Nepopolnost vlade je dosegla svoj vrhunec. V svojem govoru v Plovdivu je bolgarski minister trgovine Hristo Vasilev nedavno priznal, da je vlada v "spopadu z vsemi razredi". Ministerstvo "opagan" de je zaprt, zaradi ekonomije, pravijo. Minister notranjih del, Aleksander Stanišev, je obljubil brezpogojno pomilostenje vsem nekomunističnim partizanom in je pripravil zaustaviti represalije proti njihovim obitelji. Protižidovski zakoni so olajšani.

Diplomatsko pretrganje Turčije z Nemčijo je pospešilo ta proces. Bolgarski oblastniki ne morejo več natezati, da so izolirani od zaveznikov, ter v nemožnosti izgnati Nemce, ki po najnovejših poročilih sami zapuščajo Bolgarijo. Bolgarski diplomati v Ankari in Svici poizkušajo dobiti zveze z zavezniškimi poslanci, medtem ko so bolgarski delegati pred kratkim bili pri Maršalu Titu v Macedoniji z namenom, da dosežejo sporazum. Sovjetskim zahtevam za konzulate je zadoščeno in bolgarski oblastniki se mučijo, da bi si pridobili simpatije sovjetskih diplomatov.

Popolni bankrot pro-nacistične politike je priznan po samem Bragjanovu, ko je v že omenjenem govoru kritiziral prejšnjo vlado, ker je zavlekla Bolgarijo v vojno "brez da vpraša ljudstvo". Bragjanov je tudi dejal, da je v Bolgariji ekonomski kaos, da tam življenje temelji na nezakonitosti in da bolgarski kmet, kateremu priporoča potrpljenje, nima niti srajce na sebi in je prisiljen, da hodi bos. Bolgarski oblastniki so spregledali, da je prišla zadnja ura. Ali oni še vedno upajo, da se jim bo po-

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

VSEM PRIZADETIM

Detroit, Mich. — Prva red-oglasil in poskušal popraviti na konvenciji SANSa je za- zgrešno na lice mesta. Znam, nam! V kratkem času, ki je bil na razpolago, se je razčisti marsikaj, rešilo koščka vprašanja in dalo smernice bodočemu delovanju. V obem bi plotek zasedanja prav poveljen. Maša nesoglasja so se hitro izravnavala. Delegacija se je razšla prepričana in zadovoljna, da je SANS v kratki dobi svojega obstanka izvršil ogromno delo, ki ga pa še sedaj ne znamo pravilno ceniti. Skoda je, da ni imel nominacijski odbor dovolj vidnosti, da bi izvršil svojo sicer težko nalogo, nominacijo kandidatov tako, da bi se dalo priznanje onim, ki so ga zaslužili. Če si ni bil na jasnem o resničnem položaju krajevnega delovanja posameznih podružnic, bi moral iskati informacije pri podružničnih zastopnikih. Prevladati bi morala objektivnost ne pa subjektivnost, enostavno rečeno, da se da priznanje le osebam, ki ga v istini zaslužijo. Žalostno je dejstvo, da je zbornica ostala nemo, čeravno je marsikdo izmed delegacije in izvršnega odbora dobro znal, da se dela kačevca, pa le ni imel niti toliko poguma, da bi se

priprl. General Bojdev, pred kratkim se poveljnik Četrte armade v Skoplju, se je pridružil proti-nemškim silam.

Nepopolnost vlade je dosegla svoj vrhunec. V svojem govoru v Plovdivu je bolgarski minister trgovine Hristo Vasilev nedavno priznal, da je vlada v "spopadu z vsemi razredi". Ministerstvo "opagan" de je zaprt, zaradi ekonomije, pravijo. Minister notranjih del, Aleksander Stanišev, je obljubil brezpogojno pomilostenje vsem nekomunističnim partizanom in je pripravil zaustaviti represalije proti njihovim obitelji. Protižidovski zakoni so olajšani.

Diplomatsko pretrganje Turčije z Nemčijo je pospešilo ta proces. Bolgarski oblastniki ne morejo več natezati, da so izolirani od zaveznikov, ter v nemožnosti izgnati Nemce, ki po najnovejših poročilih sami zapuščajo Bolgarijo. Bolgarski diplomati v Ankari in Svici poizkušajo dobiti zveze z zavezniškimi poslanci, medtem ko so bolgarski delegati pred kratkim bili pri Maršalu Titu v Macedoniji z namenom, da dosežejo sporazum. Sovjetskim zahtevam za konzulate je zadoščeno in bolgarski oblastniki se mučijo, da bi si pridobili simpatije sovjetskih diplomatov.

Popolni bankrot pro-nacistične politike je priznan po samem Bragjanovu, ko je v že omenjenem govoru kritiziral prejšnjo vlado, ker je zavlekla Bolgarijo v vojno "brez da vpraša ljudstvo". Bragjanov je tudi dejal, da je v Bolgariji ekonomski kaos, da tam življenje temelji na nezakonitosti in da bolgarski kmet, kateremu priporoča potrpljenje, nima niti srajce na sebi in je prisiljen, da hodi bos. Bolgarski oblastniki so spregledali, da je prišla zadnja ura. Ali oni še vedno upajo, da se jim bo po-

— Dne 5. septembra 1944 je bil oficijelno odprt odbor različnih tujejezičnih skupin pod imenom: The New York State All American Committee for Dewey and Bricker, s svojim glavnim uradom pod naslovom 41 E. 42nd Street, 5th floor, New York City.

Vse ameriški odbor, ki sestoji iz ameriških državljanov in nozemskega porekla, bo služil kot centralni vir informativnega materiala tikajočega se kandidatov republikanske državne liste, ter bo pomagal volilec inozemskega porekla pri

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

registraciji, ter pri izpostavljanju glasovnic za one, ki so odsojni in službujejo v ameriški armadi.

V tem odboru je vključen tudi seveda Jugoslovanski oddelček (soba 5) ter bo na razpolago za vse informacije vsem našim jugoslovanskim volilecem tekom kampanje.

Predsednik "Vse-ameriškega odbora" je: Sewell T. Tyng, prominentni odvjetnik in bivši pomožni okrajni pravdnik, kateri je služil v istem smislu v letu 1942, pri takratni kampanji The New York State Dewey for Governor Committee.

Vse-ameriški odbor,
(slovenska sekcija.)

Z I V I IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBL.
COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

SONART REKORDI

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M595—Wedding Polka
(Ne bom se močila; Ti pa jest, pa židana marelja)
Wedding Waltz
Slovenski Waltz
Pojo Rupnik sestra

M596—Jeep Polka
(Mač polico pečejo)
Marine — polka
575—Terezinka — polka
Na planinah—valček

Lepe Melodije
Duquesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marjanec, polka
Kje so moje rožice
Mariška pegla—polka

Za tozadevni cenik in cene plošč se obrnite na
JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd St., NEW YORK

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADRJEJESTVO ...
POLJEDELSTVO

The
Garden
ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:
\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani —
750 Slik

Popolni voditelj za vaš
vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnoge NOVE snovi novih ilustracij!

NOVA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO!
Nič vaskih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

DR. D. S. DIBICH
(Govornik Slovensko)
45 Astor Place
Bible House
(4th Ave & 8th St.)
New York
Našproti Wanamakerja
Telefoni:
V uradu: GRamercy 7-6946
Na domu: CHelsea 3-2316
Uradne ure: Dnevno od 10 — 1
Ob večerih 5 — 7

Angleški

Molitveniki

V krasni vezavi, najfinjšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v firmen usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

SLOVENSKA LIRA

"AMERIŠKA"

V PESMARICI
so vključene slednje:

slovenske pesmi:

1. Podkneja — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko nam — moški zbor
4. Otoki zvon — mešani zbor
5. Pomladinska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira 1. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Atlantski odnosi — za mešani in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soli — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO
50 centov
KOMAD

To so koncertne pesmi za glasbe in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MATJEJ L. HOLMAR, organist in pevec, pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

Te knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Is francoščine prestavil J. L.

(116)

"Lucila — kakor rečeno — je zapustila hišo svojega očeta že dan po uboju, in takrat se nič več ne ve o nji. Obče mislijo, da je mrtva. Oh, kolikim sem izkopal jamo!"

"Uboga deklica je svoj pogrešek drago plačala!"

"Da," zamrmra grof zamolklo, "vsi nedolžniki so se pokorili za njega, ki je edino kriv, za grofa Bussieres!"

"Bog ima v rokah usodo vseh, njegovi nameni so nam nerazumljivi, in vse, kar se zgodi, zgodi se po volji božji! Zaupajva v njegovo neskončno dobroto, in izkušajva, da z dobrimi deli popraviva to, kar sva znotraj naredila slabega."

Drugi dan, okoli dveh popoldne, je hotela grofinja iti ven. Bila je že opravljena; čakala je samo še grofa. Hotela sta skupno obiskati obiteljsko rakvo na pokopališču Montparnasse. Kočija je že čakala na dvorišču. Vrata je bil že pripravljen, da odpre vrata. Zda se stopi neki mož na dvorišče.

"Hotel bi rad govoriti z gospo grofinjo Bussieresovo,"

"Gospa grofinja se baš napravlja, da se odpelje," odgovori vratar. "Ne vem, če vas sprejme. Pa glejte, uprav dohaja gospod Germain; obrnite se do njega."

"Kaj bi radi?" povpraša Germain novodošleca.

"Imam nekaj sporočiti gospe grofinji Bussieresovi," odgovori Goš, "in mislim, da me sprejme."

"Kako li veste, da je grofinja tukaj?" povpraša iznenaden Germain.

"To je prav lahko, gospod; včeraj sem bil na d'Arfeullen."

"Ah, tako!" deje Germain.

"Kar imate gospe grofinji povedati, je torej važno?"

"Mislim."

"Gospa grofinja se odpelje. A pridite vseeno; hočem naznaniti, da ste tukaj. Vaše ime?"

"Jerome Goš, ali pravzaprav marionetar. Grofinja me dobro pozna."

Germain odvede obiskovalca v veliki salon, kjer mu reče, naj počaka. Potem odide, da naznani to grofinji.

Goš je stal sredi salona zelo ganjen, v roki držeč klobuk. Pogledoval je fri ali štiri stare slike, ki so visele na steni. S tem si je kratil čas. Zda se pa začuden zakriči ter urno stopi k eni sliki. Bil je to portret v prirodni velikosti, predstavljajoč mladega moža kakih dvajset let.

"Pa saj to je Leon!" vzklikne starček ves iz sebe. "To je njegovo čelo, to je njegov nežnozakrivljeni nos, to so njegova lica, njegove rdeče ustnice. Janica v obradku, celo majhne temne brke, vse je njegovo! In tako so njegove obrvi zaokrožene, to je njegovo temno oko!... On je, on! Če bi obleka ne bila starošegna, bi prisegel na to, da je fotograf moje- ga rejenca imel pred seboj!..."

Grofinja pride v salon. Stopiti je mogla prav blizu Goša, ne da bi bil opazil, da je navzoča, tako zelo je bil Goš zamaknjen v podobo! Ni slišal niti njenih stopinj niti šume- nja njene obleke po preprogi.

"No, ljubi moj Goš," izpregovori grofinja, "vi ste se torej spomnili name?"

"Oj, oprostite milostiva gospa, oprostite!" zajecja. "Jaz... jaz... sem opazoval..."

"Ta le portret?"

"Ah, tedaj je to portret, pravi portret?"

"Da. To je moj soprog, grof Bussieres, ko je imel dvajset let."

"Ah, gospod grof Bussieres je to?"

"Zdi se mi, da ste jako zmedeni, prijatelj moj! Čemu li? Saj ne govoriva danes prvo!"

"Prav imate, milostiva gospa! Le nekoliko sem potr... Sam ne vem, zakaj. No, zdaj je že boljše."

"Kaj, ste govorili prav sedaj, ko sem vstopila? Meni se zdi, da ste besedili o svojem sinu."

Goš se zgane.

"Da, da! Mislim sem na svojega sina."

"On se zove Leon, kaj ne?"

"Da, Leon, milostiva gospa!"

"Ali ste me obiskali zaradi njega, Goš? Saj veste, kako vas zelo cenim. Veselilo bi me, če bi vašemu rejenču ali vam mogla biti na uslugo."

"O tem sem prepričan, gospa grofinja. Pa hvala Bogu, staremu Gošu ni potreba ničesar."

"Toliko boljše, vrli mož! Vi ste tedaj popolnoma zadovoljni?"

"Deloma, da. Seve, da so nam dane zmerom skrbi, bridkosti, neprijetnosti v življenju. Človek ni nikoli popolnoma srečen!"

Grofinja prikima.

"Ali je morda vaš rejenec nehvaležen proti vam, Goš?" povpraša grofinja. "Ali se imate kaj pritoževati o njem?"

"Ah, nič vsega tega, milostiva gospa! Baš narobe! Kako vrl mladenič je ta moj rejenec! In vendar mi provzročuje žalost!"

"Kako to, Goš?"

"Spomnil se je svoje matere. Joka po nji!"

"Ubogi otrok! Ubogi otrok!" je šepetala grofinja Bussieres v rosi ji je bliščala v očeh.

(Nadaljevanje sledi.)

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 327 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

ROMUNSKI PETROLEJ

Dogodki na vzhodnem bojišču drug drugega prehitujejo. Mrzlično napredovanje sovjetskih armad na Balkan prav resno ogroža romunske in galiske petrolejske vrelce. Izguba bo za Nemčijo, ki ni bila nikoli bogata na tem najvažnejšem vojnem pripomočku, več kot občutna. Hitler bo storil vse, da Rusom zapre pot k Ploestiju, vendar kažejo zadnji dogodki, da ima le malo upanja, da bi v teh naporih uspel. Gotovo je, da bodo prusijaške borbe — če bodo morale zapustiti Ploesti — postale drugače kakor pa so postopale angleške upravne oblasti, predno so zapustile Romunijo. To napovedno prusijaško razdejaje petrolejskih vrelcev pa ne bo prav nič vplivalo na zavezniške zaloge goriva. Z vsjo pravico je dejal v zadnji vojni Clemenceau: "Kaplja petroleja je vredna toliko kolikor kapljica krvi." Ta nauk je prav posebno važen za nemško Wehrmacht, ki ne bo imela kje iztisniti novih kapljic, ko bodo romunske zaloge zmanjkale.

Romunija proizvaja petrolej od leta 1857 dalje. V teku 50 let je letna proizvodnja znašala manj ko milijon ton. Od leta 1907 pa se je proizvodnja znatno dvigala in je znašala leta 1925 2 milijona ton, leta 1930 5 milijonov ton. Višek je bil dosežen leta 1936, ko so pridobili 8.700.000 ton petroleja. Tik pred vojno je proizvodnja znatno padla. Petrolejska romunska področja se razprostirajo ob vznožju Karpatov in se razdelijo v štiri glavna okrožja: Dambovica, Prahova, Buzav in Bakav.

Če ne bodo v prihodnjih letih našli v Romuniji novih petrolejskih vrelcev, potem je zelo verjetno, da se bo proizvodnja znatno zmanjšala in počasi ugasnila. Sedanji vrelci kažejo močno izčrpanost.

Nemci so se pred vojno trudili, da bi si zagotovili eno tretjino celotnega romunskega petrolejskega izvoza. L. 1940 so Romuni z Nemci sklenili pogodbo, da bodo Nemčiji dobavljali po 130.000 ton mesečno. Politični dogodki pa so vse te pogodbe spreverili. L. 1914 so Nemci s svojim kapitalom nadzirali eno tretjino romunske petrolejske industrije. Ta nemška udeležba je znašala l. 1930 ikomaj še \$38%. Glavne romunske petrolejske družbe so v rokah Združenih narodov. Najvažnejša družba je "Royal Dutch", druga je "Romana-Americana", afilacija "Standard Oil", tretja je "Concordia", ki jo sestavljajo francoski, belgijski in romunski delničarji, četrta je "Steana Romana", ustanovljena s francosko-angleškim denarjem, peta "Umirea" je čisto britanska družba. Iz teh razlogov nam bo razumljivo zakaj se je zavezniško letalstvo izogibalo romunskih petrolejskih vrelcev vse do trenutka, dokler jih niso zasedli Nemci.

Zavezniško letalstvo je prvič napadlo Ploesti septembra 1943. Pri tej priliki so ameriški letalci ugotovili, da so se Nemci dobro zavarovali proti letalskim napadom. Dobro se spominjamo, da je bilo takrat nemško protiletalsko topništvo izredno močno in da so se morali ameriški letalci držati precej visoko nad ciljem. Poleg zvezniške obrambe so nastopili tudi nemški lovi Messerschmitt, ki so pri tej priliki doživeli znatne izgube. Ta prvi dnevi napad ameriškega letalstva je stal več Liberatorjev in ta napad nam lahko pove, kaj vse bodo lahko storili sedaj sovjetski bombniki, ko so se tako hudo približali petrolejskim vrelcem. Uničenje romunskih petrolejskih rafinacij s strani Nemcev, v slučaju evakuacije, Rusov ne bo mnogo motilo, kajti za njihove po-

trebe zadostujejo kavkaške in sibirskie zaloge popolnoma.

Napačno bi bilo misliti, da je Nemčiji popolnoma zagotovljena romunska petrolejska proizvodnja. Pred vojno so Nemci dobivali romunski petrolej takole: 4% po železnici, 21% po Donavi in ostalo po morju. Danes je prevoz po morju za Nemce popolnoma nemogoč. Edini poti sta železnica in Donava. Železniška pot je zelo nesigurna, ker je stalno potrjena napadom in sabotaži NOV v Jugoslaviji. Pozimi dela velike preglavice železniškemu prometu sneg, posebno na kampatskem predelu. Donava tudi ne nudi popolno varno pot, ker so tudi tu uporniški, ki skrbijo, da ne pride prav vsaka ladja v Nemčijo. Poleg tega pa Donava pozimi zamrzne in je povprečno en mesec neprevozna.

Edini sigurni prevoz bi bil, če bi Nemci zgradili iz Ploestija do Bratislave pipe-line. S to mislijo so se tudi ukvarjali, vendar znaša razdalja najmanj 1.000 kilometrov in bi sama gradnja trajala nekaj let.

Že sam sovjetski predor je brez dvoma dezorganiziral petrolejske prevoze. Če tretji rajh danes še ni izgubil celotne romunske proizvodnje, je sigurno, da je izgubil njen znaten del. Kako bodo Nemci nadaljevali z vojno danes, ko je kapljica petroleja vredna več kakor eno človeško življenje? Na to lahko odgovorimo samo: z rezervami in sintetičnim petrolejem.

Kakor je znano so Nemci na veliko zgradili naprave za proizvodnjo sintetičnega petroleja. Sami Nemci pa so priznali, da bi nikdar ne mogli proizvajati toliko bencina, da bi lahko vodili svetovno vojno. L. 1938 so Nemci letno pridobivali v svojih sintetičnih napravah 1.800.000 ton sintetičnega bencina. Poleg tega so imeli v tem času tudi še velike rezerve, ki so jih pričeli kopičiti od l. 1933 dalje. V glavnem so Nemci bencinske zaloge spravljali v zapuščene rudnike. Tu so v posameznih rovih zgradili ogromne steklene cisterne, deloma tudi železne in na ta način spravljali gorivo za namerovane vojne načrte. Pri tem so seveda izgubili zaradi izhlapevanja velike količine goriva, ali so zaloge bile do l. 1939 precejšnje.

Ko so Nemci v aprilu 1940 leta napadli Nizozemsko so strokovnjaki računali, da imajo Nemci v rezervi 6 do 7 milijonov ton bencina. Te zaloge so se mogočno povečale z zalaganji, ki so jih Nemci našli na Nizozemskem, v Belgiji in v Franciji. Plen v vseh treh državah je znašal po oceni strokovnjakov okrog 12 milijonov ton. Te zaloge so Hitlerja podžgale, da je prišel z vojno na vzhodu. V teku prvih dveh let vojne na vzhodu pa so nemške rezerve strahovito skopnele. Sedanji veliki nemški neuspehi in porazi v Rusiji so v gotovi meri tudi vzrok pomanjkanja goriva. Potrebno je vpoštevati tudi še dejstvo, da je sedanja potrošnja bencina v tej vojni tri do štirikrat večja na enoto kakor pa je bila ob pričetku sovražnosti. Danes že sploh ne moremo več govoriti o pehoti v klasičnem pomenu besede. Vsak pehotni bataljon je danes do 75% svojih efektiv motoriziran. Bataljoni s 700 do 800 mož potrebujejo najmanj 100 težjih motornih vozil. Nemci so na zahodu uporabljali razmeroma majhno število svojih čet, ker so bile v glavnem te čete motorizirane in oklopne. Na vzhodnem bojišču je stvar popolnoma drugačna. Tu se vale mase — milijonske armade in tu teče dnevno nekaj stotisoč motornih vozil. Železniške proge na tako ogromnem prostoru le delno premagajo promet in še te so stalno ogrožene od le-

Šaljiva filmska predstava na Broadwayu

Zanimiv prizor iz nove šaljive igre "Hail the Conquering Hero", sedaj v Paramount Theatre, Broadway in 43rd St., New York, in poleg filma je še velika oderska predstava.

talških napadov. Glavno breme dovozov, prevozov in odvozov leži na motornem vozilu. Vprašanje petroleja postaja v Nemčiji poleg drugih velikih motenj zelo važen problem. Vedeti moramo namreč, da so se zavezniški letalci potrudili v precejšnji meri uničiti nemške naprave za proizvodnjo sintetičnega bencina.

Največji Svetovni Film v 50. Letih!
DARRYL F. ZANUCK-OV
"WILSON"
V TECHNICOLOR
ROXY 7th Ave. in 50th St.
New York City

RADIO CITY MUSIC HALL
Izložbeni prostor Naroda
Rockefeller Center, New York
Svetovna premiera mogočne slike o ljubezni in pogumu — sloneča na Pearl Buck-ini veliki noveli. Povest o dekletu, ki je navduševala bojevnike na Kitajskem!
"DRAGON SEED"
KATHERINE HEPBURN
Walter HUSTON — AKIM TAMIROFF
Aline MACMAHON
Na velikem odru: "SKY HIGH", ki doseže višek melodije in bleška — nastopajo Rockettes, Glee Club, Corps de Ballet in Music Hall Symphony Orchestra.

"WING AND A PRAYER"
POVEST O MATIČNI LADJI X
Don Ameche, Dana Andrews, Wm. Eythe, Charles Bickford, Sir Cedric Hardwicke, Richard Jaeckel in drugi.
Igra tako velika, da mora biti kazana ob istem času v dveh gledališčih.
GLOBE
Broadway in 45th St.
GOTHAM
Broadway in 47th St.

OD TRENUTKA, KO STA SE SREČALA, JE BIL UMOR!
NOVA ZANIMIVA DRAMA
"DOUBLE IDEMNITY"
v kateri nastopajo

FRED BARBARA
MacMURRAY STANWICK
EDWARD G. ROBINSON
Povest nesvete ljubezni!
Poleg tega velik osebni nastop
SESTRE ANDREWS, The Top Trio of the Nation
Posebej: **Set MITCHELL AYRES**
in njegova CBS godba
PARAMOUNT
BROADWAY in 43rd STREET
New York

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
pisatelja **Louis Adamič-a**
ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK
"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki jo zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"
"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil velik ameriški dnevnik o tej knjigi.
Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... na lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

St., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!